

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

OVER MIJN LIJK!

Volkse tragikomedie in drie bedrijven

1880

door

Christiaan Bosman

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2014

Nr.2613

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *OVER MIJN LIJK!* op te voeren moet de naam van auteur *CHRISTIAAN BOSMAN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2000/0220/023
ISBN- 978- 90-385-06784

© 2000 Toneelfonds J. Janssens/Christiaan Bosman
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(3 dames – 8 heren)

tenzij de regisseur beslist Gods stem om te toveren tot een zoete vrouwenstem. In dat geval 7 mannen en 4 vrouwen.

ROGER PASSANT : Een vijftiger die ogenschijnlijk een bon-vivant is, zo blijkt voornamelijk uit de commentaren van zijn vrouw. Maar achteraf, vooral na zijn overlijden, blijkt dan weer dat hij toch niet zo een losbol was. Hij heeft gewerkt en gespaard voor Trezeke, maar door een toeval komt het geld bij Lucien terecht. Achteraf is Roger de 'geest', het spook dat maar niet kan sterven, ook al is hij al dood. Hij sluit een deal af met 'God'. Hij zal terug mogen leven als hij kan bewijzen dat er iemand is die hem echt nodig heeft. Dit uitstel wordt tevens een gewetensonderzoek. Zijn enige handicap bij deze deal is dat hij geen invloed meer kan uitoefenen op het verloop van de dingen. De magische gebeurtenissen wijt hij aan zijn tussenkomst, maar de stem uit het licht relativeert dit steeds. Uiteindelijk zijn er twee mensen die hem nodig hebben: Lucien en Trezeke. Hun motieven om hem te missen zijn niet altijd wat de stem voor ogen had, maar toch ze missen hem. Toch beseft hij dat hij die twee te veel in de watten zou leggen, Lucien om alles goed te maken wat hij verkeerd deed tegenover de jongen. Trezeke zou hij deels uit compassie, deels uit gemeende liefde en ongerustheid te veel vertroetelen en wellicht verstikken. Wanneer dit laatste lijkt overbodig te zijn (Lucien gaat voor Trezeke zorgen), besluit hij toch in de lichtzuil te stappen en echt te sterven: voortleven zou die mensen meer kwaad dan goed doen. Hij heeft het gehad en nu is het aan een ander.

ELVIER : Een vrouw die er genoeg van heeft met die domme Roger samen te leven en er niet genoeg van kan krijgen om met mannen te vrijen. Ze bedriegt haar man al jaren, met Trezeke als gevolg. Hoewel ze ook van Amandus af wil en met de dokter wil beginnen, zal deze haar toch niet nemen. Ze klampt zich dan vast aan de begrafenisondernemer met vooral een goedkope regeling voor de begrafenis van Roger als gevolg. Wanneer noch zij een rijke weduwe, noch haar dochttertje een rijke juffrouw blijkt te zijn door Rogers dood, laat ook Maurice haar vallen. Zoals ze heel haar leven opgescheept zat met Roger die ze beu was, zal haar verder leven Amandus, die ze nu toch ook beu is, aan haar vastkleven. Er verandert niet veel voor haar: alleen de namen en de bierlucht van Roger ruilt ze om voor de knoflooklucht van Amandus.

TREZEKE : 14 jaar. Een lief en onschuldig kindje. In het begin lijkt ze niet veel van het leven en de dood te begrijpen. Maar gaandeweg blijkt dat ze wel goed begrijpt wie goed voor haar is en wie niet. Ze lijdt onder de spelletjes van nonkel Dees. Ze fleurt op in de omgeving van Lucien. Roger had een

gigantische som voorzien om in haar onderhoud en verzorging te voorzien als er met hem en zijn vrouw iets zou gebeuren. Op café heeft hij hiermee opgescheept, zodat de begrafenisondernemer hier weet van heeft. Dit geschreven testament wordt uitgerekend door Trezeke gevonden. Maar zij begrijpt niet wat het blad is en knipt er schone beeldekens uit om het lijk van Roger te versieren. Ze verknipt haar erfenis !

LUCIEN : Homoseksuele zoon van Roger. Homo, maar het is er niet aan te zien, zeker niet verwijfd spelen. Had het niet in de tekst gestaan, het publiek had het niet geweten. Hij heeft dit echter nooit durven zeggen aan zijn vader. Die heeft dus ook nooit begrepen wat er allemaal gebeurde met de jongen. In een ongeruste vlaag heeft Roger ooit gedacht dat er met de jongen iets was, waardoor deze later veel geld zou nodig hebben. Er zat geen werken in en zijn gezondheid was zwak. In die vlaag schreef hij een testament waarin Lucien de hoofderfgenaam was. Door Trezekes knipwerk, is dit nu het enige geldige testament, dat bovendien bij een notaris ligt. Roger neemt er genoeg mee dat Lucien dit geld allemaal krijgt, vooral omdat deze, in de nasleep van de ontdekking van nonkels schandalige gedrag en in het besef dat geen enkele van de minnaars van zijn moeder het goed voor heeft met Trezeke, belooft dat hij alleen voor Trezeke zal zorgen.

'DE STEM VAN HET LICHT' : Neutraal, maar toch lichtjes een steunpunt voor Roger. Niet echt een speler. Het is een stem die zowel 'God', 'de rechter in de de dood', als 'het geweten van Roger' verbeeldt. Zij begeleidt Roger naar zich toe, geeft hem kansen, bepaalt de kooi waarin 'geest' Roger zich bevindt. Wanneer we haar horen is er steeds een van boven uit fel verlichte afgemeten lichtbundel op de scène te zien.

NONKEL DESIREE (DEES) : Pedofiel familiestuk. Bepotelt regelmatig Trezeke. Was vroeger knechtje op de nonnenschool. Meteen is duidelijk waarom hij eerst overgeplaatst werd naar de andere kant van het land en tenslotte ontslagen werd. Hij zoekt nu nog steeds werk. Is echt een vuilerikske. Maar op magische manier komt Elvier zijn praktijken aan de weet. Hij krijgt zijn verdiende loon: vliegt buiten.

AMANDUS DENEUKER, kruidenier : Vleselijke minnaar van Elvier en wellicht de echte vader van Trezeke. Ziet nu de kans schoon om in te trekken bij haar. Maar ze wijst hem nog af omwille van de mensen en hunne klap. In feite wil ze de dokter. Wanneer deze en bovendien ook de begrafenisondernemer haar niet meer willen, kan ze niet anders dan Amandus nemen, wil ze niet alleen zijn. Eigenlijk is Amandus geen slechterik. Hij is een speelbal, die wel in een bepaalde richting wil rollen, maar er enkel door het spel van anderen terecht komt.

DOKTER RENAAT 'T EYNDE : Platonische minnaar van Elvier. Krijgt nu wel een beetje de voorkeur van Elvier. Een openlijke relatie over enkele maanden zou haar aanzien bij de buurt natuurlijk goed verhogen. Op magische wijze krijgt hij zijn bon: haar statusverhoging betekent immer statusverlaging voor hem en dat gaat hem wel wat ver.

MAURICE TERRE-SACREE, begrafenisondernemer : Zakelijke minnaar van Elvier. Hij zal eens even een koopje regelen in verband met de begrafenis. Hij zal ook een verzekering trachten te arrangeren voor Elvier. Dat brengt geld op als je't goed aan boord legt. Hij wil ook in de voorgedijraad van Trezeke zetelen. Hij heeft er immers uit een cafégesprek met Roger weet van gekregen dat Trezeke bij diens dood een rijke juffrouw ging zijn. Door een magisch toeval wordt niet Trezeke een rijke juffrouw, maar Lucien een rijken here. Zijn plannetje valt in duigen. Hij druipt af want er valt toch niets meer te rapen dan een oude vrouw met evenveel minnaars als vingers en tenen !

TONE, de knecht van MAURICE : Op de weinige praktische zinnestukjes die hij zegt, echt een figurant. Tegen hem kan Maurice zijn gedachten op een neutrale manier kwijt, zonder dat hij richting moet geven. De beslissingen blijven bij Maurice. Maar dank zij Tone, moet Maurice niet tegen zichzelf staan praten.

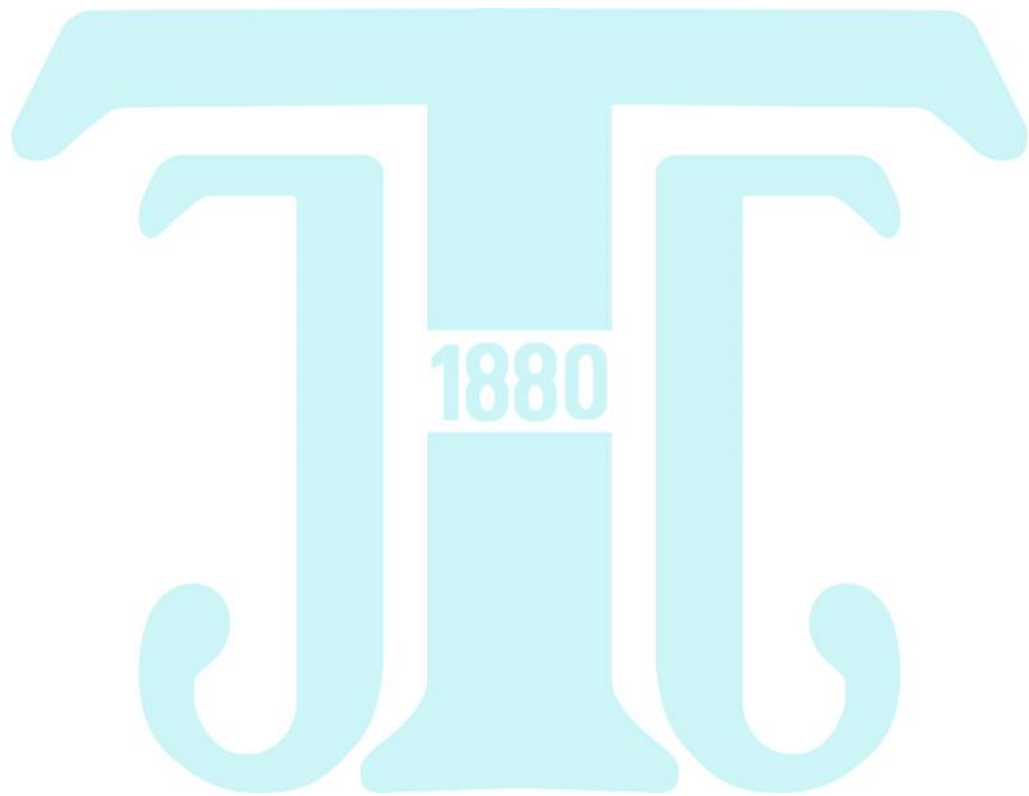
PAULA , de buurvrouw : Roddeltante die een paar keer een wending geeft aan het verloop. Maar eigenlijk voor de rest niet zo belangrijk is.

De dubbelganger die het lijk speelt : Heeft uiteraard geen gesproken rol. Kan vanaf het tweede bedrijf vervangen worden door een pop.

DECOR**Voor Roger wordt opgebaard :****Nadat hij is opgebaard**

Opvallende verschillen:

De tafel met de plant verhuisden naar de andere hoek, de driezitsbank is uit het zicht gehaald en verplaatst naar de blinde muur coté jardin, hierdoor moet ook de tafel en de stoelen iets van plaats veranderen. In de hoek coté court staat een soort katafalk met daarop het lijk met een wit laken over. De venster is nu ook verduisterd. De prent zegt wel met doeken uit een rouwkapel, maar zware en sombere overgordijnen zijn evengoed. Het effect van doeken uit een rouwkapel is natuurlijk indringender.

EERSTE BEDRIJF**Scène 01.01**

(Wanneer het stuk begint, beleven we een doordeweekse ochtend in een gezin. Vader, Roger Passant, zit aan een late ontbijttafel en leest een krant die naast hem op tafel ligt. Af en toe geeft hij commentaar. Moeder, Elvira (Elvier) loopt rond en sakkert over alles en nog wat.)

ROGER : D'r komt maar geen einde aan die varkenspest. Dat ze nu toch eens zo'n besmet beest in de Wetstraat konden loslaten. Daar lopen er genoeg varkens om te besmetten.

(Als enige reactie is er een gekrijs dat het lachen van Trezeke voorstelt.)

ELVIER : *(tot Trezeke die naar alles grijpt, met haar benen wiebelt en op een iets hogere stoel zit)* Zit nu toch eens een keer stil. *(luid en gebiedend)* Treze ! Hou op met dat gemekker. *(tot Roger)* En jij hebt zeker ook niets anders te doen dan de krant te lezen. Wat kan mij die pest schelen. *(kijkt hem nu verwijtend aan)* Geneer je vooral niet, hé. Laat het vooral maar allemaal aan mij over. Ik zal wel trachten dat stomme kind gewassen, gekleed en gevoed te krijgen. *(Als enige reactie kijkt Roger even lief naar het kind.)* Is dat alles ? Daarmee zal ze wel zwijgen, ja !

ROGER : Allé, Trezeke, je moet een lief meisje zijn. Zwijg een beetje. Eet je boterhammeke op. Kijk hier. *(neemt een boterham op en houdt hem voor het kind)* Hier, zie, lekker boke, njam njam.

(Trezeke neemt de boterham aan en begint er op te zabberen. Het wordt dus plots stil. Roger gaat verder met de krant.)

ELVIER : Jij bent de enige die dat domme wicht kunt doen zwijgen. Maar je moet willen. Ik moet het je altijd commanderen. Ik moet je trouwens altijd alles commanderen. En ik moet daarvoor nog rap zijn ook, want je bent altijd zo vroeg weg 's morgens.

ROGER : Een man moet rap zijn om gezaag als dat van jou te ontlopen.

ELVIER : Ja, zeg maar dat je mij beu bent. (*Wanneer ze Trezeke een sok wil aantrekken, zit deze te wiebelen met haar been. Tijdens volgende repliek geeft ze het kind een klap met veel gekrijs als gevolg*) Zit stil, zeg ik, ambetant kind.

ROGER : Weet je wat ik graag zou hebben ? Zo'n ochtend waarbij je eens vriendelijke namen en aansprektitels voor dat lieve kind zoudt gebruiken. Ze is nu veertien jaar en een half. En dertien jaar daarvan hoor ik je altijd scheldwoorden gebruiken, zit je haar uit te kafferen voor al wat schoon en vooral lelijk is.

ELVIER : Je gaat er misschien nog een slimme van maken ook ?

ROGER : Nee, ze is niet zoals de andere kinderen, daarin heb je gelijk. Maar daardoor geef je mij gelijk, want dat het kind wat achter of abnormaal was, is maar na een jaar en een half uitgekomen.

ELVIER : Was ? Is, zeker. Ze is abnormaal. Op 't randje af een mongoolke. Dat is ze.

ROGER : Maar ze kan daar toch zelf niet aan doen.

ELVIER : Nee, ze kan daar niet aan doen. Het zal misschien mijn fout zijn.

ROGER : Dat moet je nu ook niet zeggen. Niemand weet hoe dat in elkaar zit. Er zijn zoveel factoren die een invloed daarop hebben. Maar als je wat vriendelijker met haar zoudt zijn, zou ze misschien ook wat minder nerveus en lastig doen.

ELVIER : Is dat je geheim ? (*richt zich nu overdreven vriendelijk tot Trezeke*) Allé, vooruit, mijn klein boeleke, hou dat voetje nu eens stil dat die lieve mama je disneysokje kan aantrekken.

ROGER : Lief zijn tegen het kind, dat moet je gemeend doen. Ze voelen dat aan, weet je. (*beetje spottend*) En ik heb niet gezegd dat je daarbij vooral jezelf lief moet benaderen, 'lieve mama'.

(*Een oudere zoon van het gezin, Lucien, (twintiger) komt ook ontbijten.*)

(met een opvallend koudere stem dan wanneer hij tegen of over Trezeke praat)

Al op?

LUCIEN : En ? Mag ik niet, misschien ?

ROGER : O ja, liefst zelfs. Het was weer laat vannacht.

LUCIEN : Daarover waren we het toch eens ? Maandagavond en donderdagavond kon.

ROGER : Ik vraag me af waar je dan naartoe trekt.

LUCIEN : Uitgaan.

ROGER : Op een avond dat alle coiffeurs uitgaan. Je zult veel schoon volk tegenkomen.

Ik kan het me al voorstellen. En donderdagavond. Waar is dat goed voor ?

LUCIEN : Je zou daar geen vragen meer rond stellen.

ROGER : *(begint kwaad)* Ik heb het recht om... *(terug kalmer, vindt het zinloos en vraagt eerder spottend)* Wie gaat er nu op donderdag uit ?

LUCIEN : Studenten en jonge gasten.

ROGER : Zo jong ben je ook niet meer. Ik durf er om wedden dat je de laatste bent van je klas om een lief te hebben. Behalve die jongen van Hermans.

LUCIEN : Je zegt het zelf: ik ben niet de laatste...

ROGER : *(snel invallend en zeer koel en afkeurend)* Maar dat is een flikker. Straks gaan de mensen dat van jou ook nog...

LUCIEN : Dat moeten de mensen dan maar. Ik...

ROGER : Het wordt tijd dat uitgaan verandert in een lief zoeken. Ik zou graag nog kleinkinderen zien, weet je.

LUCIEN : En als ik of dat lief, waar jij het altijd zo hunkerend over hebt, nu eens geen kinderen willen ?

ROGER : Je gaat toch niet abnormaal doen zeker.

LUCIEN : Wat is daar nu zo abnormaal aan?

ROGER : *(dogmatisch)* Een gezin stichten wil zeggen je voortplanten. Zo wil de natuur het.

LUCIEN : Naast natuur bestaat er ook nog cultuur. Tot dat laatste behoren de mensen.

ROGER : Wanneer ga je ook eens fatsoenlijk werk zoeken ?

LUCIEN : Ik heb werk.

ROGER : Opdienen in een restaurant.

LUCIEN : Werk is werk. Daarbij, ik doe dat graag.

ROGER : Dat betaalt te weinig.

LUCIEN : Het betaalt genoeg.

ROGER : Ja, nu. (*vertellende toon*) Omdat je nog thuis woont en moeder of ik af en toe bijspringen. (*terug kordater en dogmatischer*) Maar van dat loon kun je geen gezin stichten.

LUCIEN : Zeg, dat gezin stichten, dat zit precies nogal diep, heb ik de indruk. Ik heb nog geen zin om nu al...

ROGER : Het is toch normaal zeker dat een ouder zijn kinderen, eens ze de leeftijd daarvoor hebben, graag ziet verkeren, trouwen, het gezinnetje stichten en...

LUCIEN : Dat zal dan wel als het zo moet en vooral als de tijd er rijp voor is.

ROGER : (*lichte stemverheffing*) Maar het kan niet met dat armzalig hongerloontje dat je nu verdient.

LUCIEN : (*ook lichte stem verheffing*) Ik kan er van leven.

ROGER : (*weer iets sterker*) Daar kan een jonkman een beetje van leven. En dan nog maar ternauwernood. Eerder overleven is het. (*terug dogmatisch*) Maar een gezin kan dat niet.

LUCIEN : (*stem opnieuw iets hoger*) Ik wil geen gezin.

ROGER : (*luistert niet en gaat verder met nog luidere stem*) Trouwens je werkuren liggen altijd op het ogenblik dat de liefjes op te scharrelen zijn.

LUCIEN : Dan scharrel ik maar niet. Ik ben ook geen scharrelkip of -haan.

ROGER : (*beetje boos*) Jij bent altijd vrij als de homo's vrij zijn...

LUCIEN : Daar heb je hem weer...

ROGER : ...of als het jong uitschot uitgaat.

LUCIEN : Ja, studenten, dat zijn klaplopers.

ROGER : Het studentenvolkje denkt niet aan trouwen. Daar kun je nooit een fatsoenlijk lief vinden. Als tijdverdrijf willen ze je, maar als ze hun diploma op zak hebben, ben jij als garçon veel te min en is 't gedaan.

LUCIEN : (*roept*) En als ik nu eens geen lief wil vinden ?

ROGER : (*roept tegen*) Dan ben je abnormaal. (*terug iets kalmer*) Iedere gast van jouw leeftijd wil een lief, wil van de grond gaan.

LUCIEN : *(nog steeds boos en roepend)* Daar zal ik wel voor mijn eigen over beslissen.

ROGER : *(bijna spottend)* Of ben je abnormaal soms ?

LUCIEN : Pa !

ROGER : Je moet het anders maar zeggen, hé...

LUCIEN : Ik heb er genoeg van.

(Hij maakt aanstalten om naar boven te gaan. Roger roept hem van over zijn krant na...)

ROGER : Ja, loop nog maar eens weg, als er serieus gesproken wordt. Daar ben je ook altijd goed in geweest...

(De zoon vertrekt woedend en roept het volgende ruw na.)

LUCIEN : Ik hoop dat ik je nooit meer in levenden lijve tegen hoef te komen.

ROGER : *(terug bozer en roepend)* Dan hoef jij ook niet naar mijn begrafenis te komen.

LUCIEN : *(vanachter de scène op de trap zogezegd)* Alsof ik dat van plan was !

(Het kabaal werkt ook op het dochtertje dat overdruk wordt en luid krijst.)

ELVIER : *(tegen Roger)* Was dat nodig ? *(tot Trezeke)* Zwijg ! *(terug tegen Roger)* Die jongen doet niets verkeerd *(tegen Trezeke die blijft roepen)* Zwijg, rotjong ! *(Terug tegen Roger)* Iedere vader zou gelukkig zijn met zo'n zoon. *(geeft het krijsende Trezeke een klap. Trezeke zwijgt nu)* Altijd geslaagd op school, afgestudeerd, direct aan het werk, nooit te laat op 't werk en altijd blij gezind. Hij vergooit zijn geld niet aan onbenulligheden. Heeft nog geen enkel ongeval gehad met de wagen, zelfs geen bekeuring...

ROGER : En dat is het dan. Dat is alles wat we van hem kunnen zeggen. Of verbergen jullie iets voor mij ?

ELVIER : *(tegen Trezeke die nu met een lepel op tafel zit te kloppen)* Hou op. *(tegen Roger)* Je moet hem ook niet voortdurend zitten pesten met dat 'lief'. Alles op zijn tijd. We waren ook niet van de jongsten toen we elkaar leerden kennen.

ROGER : Ja, maar ik was wel al jaren stekezot van jou.

ELVIER : Daar zou ik dan nu ook nog graag iets van merken. Maar met al die pinten in je kuip iedere avond, moet ik daar niet te veel meer op rekenen.

ROGER : Alsof dat allemaal nog belangrijk is op onze leeftijd.

ELVIER : Of is dat lief kind van 'Den Bonten Os' soms interessanter ? Ik heb gehoord dat ze een hele handige klusjesman heeft.

ROGER : *(wordt opnieuw kregelig)* Wat wil je daarmee zeggen ?

ELVIER : Dat haar wc's wel gerepareerd zijn geraakt, maar de onze hier boven nog altijd niet.

ROGER : Je gaat toch niet beweren dat ik foefel met dat kind ?

ELVIER : Natuurlijk niet. *(spottend)* Om te foefelen moet je foefelmateriaal in goede staat hebben. Daar moet ik me geen zorgen over maken. *(opnieuw boos)* Maar daar kun je alle karweitjes opknappen. Hier in huis is er ook genoeg te doen en dat gebeurt niet !

(Elvier begint zich klaar te maken. Ze gaat er duidelijk op uit.)

ROGER : Waar ga jij naartoe ?

ELVIER : De groenten halen. En ik heb nog een paar bons voor korting op waspoeder.

ROGER : *(terug iets beter gezind en wat spottend, maar onschuldig en vooral onwetend)* Allé, Amandus zal ook content zijn dat je die bons nog gevonden hebt.

ELVIER : *(draait zich, gepikeerd en betrapt, met een ruk naar hem)* Wat wil je daarmee zeggen ?

ROGER : *(lachend)* Als jij die bons niet hebt, verkoopt hij toch niets.

ELVIER : *(herademt duidelijk, ze merkt dat hij van niets weet)* Je moet daar niet mee lachen. Zijn zaak draait heel goed. Hij verdient in elk geval een stuk meer dan jij, met dat klein pensioentje. Wie haalt het nu in zijn hoofd om op vervroegd

pensioen te gaan. *(ze komt bij hem staan en zegt duidelijk verwijtend)* We konden gerust wat meer geld gebruiken. Maar ja, meneer zit natuurlijk veel liever in 'Den Bonten Os'. Het maakt je minder moe dan werken, en je krijgt er geen dorst van. Hoogstens nadorst.

ROGER : *(opnieuw lachend)* Nadorst is ook dorst. En dorstigen moet je laven.

ELVIER : Daar heb jij duidelijk geen gebrek aan. *(keert zich naar Trezeke)* Kind, ik heb geen tijd meer te verliezen. Ga je je nu eindelijk fatsoenlijk aankleden ? *(geeft het op)* Doe het nu maar zelf, mama moet weg. *(met een duidelijk verwijtende toon naar Roger toe)* En als het niet gaat, vraag dan maar aan papa dat hij helpt. Hij heeft toch niks anders te doen.

(‘Nonkel Desiré’ (den Dees), de broer van Roger komt even binnenwippen. Hij schrikt duidelijk dat Roger er nog is.)

Ha, Dees. Je bent er ook vroeg bij.

DEES : 't Leven is aan de rappe, nietwaar Elvier

ELVIER : Als jij het zegt. *(tot Roger)* Ik moet weg. Zorg ervoor dat Trezeke aangekleed raakt. *(tot Trezeke)* Allé, waar wacht je op ? Zeg toch goedendag tegen nonkel Dees !

(Trezeke knikt vaag naar nonkel)

(aan de deur tegen Roger) En zorg dat je er nog bent als ik terug kom. Je moet nu nog niet naar 'Den Bonten Os' trekken. Je kunt vandaag die nieuwe waslijn hangen. Nu moet ik echt weg.

(Nonkel Dees komt naast Trezeke zitten. Hij beloert het kind constant. Roger heeft ondertussen de krant terug opgenomen en houdt ze laag voor zich en leest verder.)

ROGER : En Dees, hebben de duiven goed gevlogen ?

DEES : (*slijmerige stem*) Moet je d'r niet een paar hebben voor in de soep ?

ROGER : Je viel dus weer buiten de prijzen.

DEES : Dat kot is veel te klein voor zoveel duiven. Ik moet afbouwen en alleen met de beste verder doen. De burgemeester zegt het ook. (*terwijl gluurt hij weer naar Trezeke*)

ROGER : (*kijkt even van zijn krant op en naar Dees kijkend zegt hij*) Kan de burgemeester je geen werk bezorgen ? Ze zoeken aan de gemeente nog groenmannen. Dat staat hier in de krant. Dat was toch tuinier dat je was bij de nonnekes ?

DEES : (*kortaf*) Daar moet je nu een diploma voor hebben.

ROGER : (*terwijl hij opnieuw de krant leest*) Maar ervaring telt toch ook. Ik zou het hem eens vragen.

DEES : (*niet geïnteresseerd. Hij zit naar Trezeke te kijken*) Denk je dat dat zou helpen ?

ROGER : Ik versta nog altijd niet waarom die nonnen je eerst naar de andere kant van het land stuurden in een ander klooster en je dan op straat hebben gezet. Je deed je werk toch goed. Iedereen in de gemeente zegt dat die nonnen hun hofke voor de kloosterpoort er serieus op achteruit is gegaan, van als jij weg was.

DEES : (*duidelijk niet op zijn gemak*) Wie weet wat er in het hoofd van die ouwe abdis omging ?

ROGER : Je bent nochtans geen dag thuis geweest wegens ziekte. Ik ben zelfs zeker dat je nooit een minuut over tijd gearriveerd bent op het werk. Daarbij, je woonde toch in het klooster ? Allé, op dat zolderke boven het pensionaat ?

DEES : (*bijna over zijn toeren*) Ja, maar de nonnen sliepen ergens anders.

ROGER : Ja, dat zal wel, anders waren het geen maagden meer geweest. Nietwaar, Dees ?

DEES : (*zenuwachtig lachje*)... 't Zal wel...

ROGER : Toch komiek dat ze daar allemaal geen rekening mee hebben gehouden.

DEES : (*gluurt opnieuw naar Trezeke die verwoede pogingen onderneemt van op haar stoel haar rok aan te doen en praktisch met haar winkel bloot naar Dees gekeerd zit*) Dat telt allemaal niet meer bij die nonnen. Die zien dat zelfs niet.

ROGER : En toch vind ik het komiek. Je was toch ook vriendelijk met die kinderen van de meislesschool. Ze zeggen dat de nieuwe tuinman ze nogal kan afsnauwen. Dat was in jouw tijd toch niet het geval.

DEES : (*mompelt bijna onverstaanbaar*) Nee, dat zal wel.

ROGER : De pastoor had toch ook een goed woordje mogen doen, vind ik.

DEES : (*zenuwachtig lachje*) Die houdt zich liever bezig met de rijke weduwen.

ROGER : (*hartelijke lach*) Ja, dat wordt verteld. Ik heb het onlangs nog gehoord in 'Den Bonten Os', dat hij veel bij Liza van Toonens zit, sinds haar man dood is.

(*Trezeke merkt nu de glurende nonkel op. Ze is nu op een wip gekleed en gaat boven naar haar kamer.*)

Oei, die is zo ineens rap gekleed. Ik begrijp niet waarom ons Elvier daar zoveel moeite mee heeft.

DEES : Ze heeft geen geduld.

ROGER : Dat zeg ik ook altijd. (*voor het eerst nadenkend, maar toch niet beseffend wat voor vuile rol Dees speelt*) Die kleine moet toch echt niet veel van jou hebben, hé Dees. Da's komiek. Allé, als je ziet wat cadeautjes jij haar allemaal al gekocht hebt. Nietwaar, Dees ? Ze zou toch wat vriendelijker mogen zijn.

DEES : (*een beetje betrapt*) Och, dat geeft niet. 't Is een gevoelig kind, maar het zegt niet veel. Ik wil niet beledigend zijn. Maar ze is toch niet echt normaal, Roger.

ROGER : Dat is juist. En ze is zo kwetsbaar. 't Is daarom dat ze mijn oogappeltje is.

DEES : Ja, je ziet haar heel graag.

ROGER : Als ik zou weten dat er haar iemand iets aandoet, ik zou ongelukken begaan.

DEES : (*kijkt verschrikt naar zijn broer, maar als deze verder leest in de krant, gaat hij wat meer relax zitten*) Ja, ik zou dat begrijpen.

ROGER : Dat moet voor jou toch ook niet plezant zijn dat je nooit een lief gehad hebt en getrouwd bent geraakt ? Allé, zo heb je ook nooit kinderen gehad. En jij ziet toch graag kinderen. Nietwaar, Dees ?

DEES : (*het wordt hem nu echt te heet*) Nee, nee, dat geeft niet. Ik ben dat ondertussen gewoon geworden. (*haastig en nerveus*) En ik ben toch de suikernonkel van

ons Trezeke, nietwaar. *(het moet duidelijk zijn voor het publiek dat hij weg wil, Roger merkt dit niet echt)* Nu moet ik er echt van onder. Ik zal maar eens naar de burgemeester gaan, zoals je gezegd hebt. Hij kan mij misschien aan een baantje helpen.

ROGER : Doe dat, jongen, je hebt er al veel te lang mee gewacht.

DEES : Ik ben al bij zoveel mensen geweest.

ROGER : Als ik hem nog eens tegenkom in 'Den Bonten Os' zal ik ook een goed wordeke voor je doen.

(Dees staat zenuwachtig en muisachtig recht, loert nog even naar de deur waar Trezeke verdwenen is en gaat dan weg. Tenslotte blijft Roger alleen achter. Hij neemt zijn kop koffie en drinkt even. Dan gaat hij face publiek achter de tafel zitten en leest de krant die hij nu vlak voor zich gaat houden. Hij zit verborgen voor het publiek achter zijn krant. Plots vallen zijn armen op de tafel, de krant meetrekkend. Hij spert de ogen heel breed open en langzaam zakt hij voorover en valt met het gezicht op de krant op de tafel. (lichten uit).)

Scène 01.02

(Wanneer de lichten opnieuw aangaan, ligt een donkere figuur (die in elk geval dezelfde kleren als Roger daarnet draagt en als het even kan vanuit de zaal ook echt de dode Roger kan zijn) bewegingloos in dezelfde houding als Roger net voor de lichten uitgingen. Roger zelf draagt nu een volledig wit kostuum. Hij staat er wat onwennig bij. Om de stem van het licht beter te laten uitkomen is het beter de kamer of het podium niet te sterk te verlichten.)

ROGER : Wat is er gebeurd ? Ik ben precies wat weg gedraaid. En wie is die pierewaaier ? *(Hij wil naar de figuur bij de tafel stappen.)* Wie heeft er gezegd dat jij zomaar op mijn ontbijttafel kan komen slapen ? Vooruit, wakker worden. *(Er gebeurt niets, geen reactie.)* Die moet wel heel diep slapen. Vooruit man, wakker worden en weg wezen. *(Hij wil de man aanraken en*

wakker schudden. Zo'n vijf centimeter van het lichaam van de man stuiten de bewegingen van 'geest Roger') Hé, wat gebeurt er ? Moet je dit meemaken. Elvier !... Elvier ! (wanneer er geen reactie komt) God, nog aan toe, dat is juist. Die is naar Amandus, de kruidenier. Lucien !... Lucien !... (er gebeurt niets) Die zit natuurlijk weer met die hoofdtelefoon op zijn oren. Lucien !!!...(korte pauze) Trezeke !... Misschien roep ik beter niet op het kind. Dat zou er toch maar van schrikken...

(Er volgt een korte pauze waarbij hij rond de tafel loopt en de figuur van alle kanten bekijkt. Hij roept nogmaals op iedereen, maar er komt maar niemand. Hij tracht nogmaals en verschillende keren de man aan te raken, maar hij slaag hier niet in. Op enkele centimeters van de man, wordt hij als door een magische kracht tegen gehouden.)

Dit kan niet. Ik droom dit. (hij knijpt zich in de arm) Au ! Ik droom niet. Het is echt.

(Dan gaat plots in een uithoek van de kamer een lichtbundel steeds sterker schijnen.)

Ook dat nog. Er gaat zich een geest manifesteren.(hij keert zich naar de lichtzuil en zegt bezwerend:) Zijt gij een geest en komt gij van God of komt gij van de Boze ?

(Eerst gebeurt er niets, alleen het licht neemt in intensiteit toe. Wanneer het licht op zijn sterkst is, spreekt een stem. Vanaf dat ogenblik kijkt Roger de lichtzuil niet meer rechtstreeks aan.)

STEM : Ben ik een geest ? Kijk naar jezelf, Roger. Jij bent nu zelf een geest. De tijd is gekomen om snel afscheid van alles en iedereen te nemen

ROGER : Waarom zou ik ?